N. 67.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 19. Sierpnia V. S. ROKU 1808.

S. PETERSBURG V. S. d. 7 Sierpnia. Zmarły Generał infanteryi Bekleszow wymazuie się z rang listy. Członek woiennego Collegium GM. Zuccato umieszczony w armii. Półkownik Kulikowski dla ran odniesionych uwalnia się od służby z mundurem i pensyą całey gaży.

Piotr W. chcąc wodne kommunikacye otworzyć w państwie Rossyiskiem dla wygody handluiących, uznał za nayważnieysze do tego celu mieysce leżące między rzekami Kowią i Witergą, które przekopawszy łączyła się Wołga z Petersburgskim portem. Dzieło wielkie dla różnych przyczyn zwlekane, początek wzięło pod panowaniem ś. p. Jmperatora Pawła I r. 1799, a nowy kanał przezwany Maryińskim na uczczenie imienia Jmperatorowey Jmci Maryi Teodorowny, która wszystkie dała summy potrzebne. Nie ustawało pod rządem panuiącego dziś Jmperatora Jmci Alexandra, poruczone dozorowi GL. inżenierów Devolant, który łamiąc trudności wielorakie i zawady z położenia mieysc wynikłe, naostatek całe dzieło dokonał. Nowy ten kanał ma sluz 26, przytem wiele pół sluzów, zwodzonych mostów, wodoprowodów &c; żegluga na nim otworzona w obecności pomienionego G. Devolant; od d. 29 czerwca do d. 18 lipca, zpłynęło iuż rozmaitych statków 115, z których iedne do Petersburga przyszły, inne w górę powróciły.

Dalsze czynności woienne armii Rossyiskiey w Finlandyi. D. 5 lipca doniosł GL. Raiewski, że korpus GM. Jankowicza d. 29 czerwca o 7 wiorst przed Percho potkał nieprzyiacielskie straże, poraził, i ścigał do pomienionego mieysca. Cofaiąc się Szwedzi most zepsuli, który wraz naprawić kazano i niemieszkaiąc po [illegible] m odporze weszli Rossyanie do Perch[illegible] z Lappo wysłany do Nedegern półk [illegible] e nieprzyiaciel most stawiał, a 23 strz[illegible] ciągnoł do Lilkiro szukaiąc Szwedów. Kałużski d. 30 potkał straż przednią nieprzyiacioł z 400 ludzi złożoną niedaleko Kaugowa; gdy zbliżyli się nasi przeciwna strona ustąpiła; półk 23 strzelców szedł do Storkiro; główna zaś ich potęga była w Nikarleby. Tegoż d. po północy nieprzyiaciel zasłoniony 3 szalupami usiłował lądować na wyspę Kimito między Dalsbrug i Dragesford w tem samem mieyscu, gdzie znaydowała się straż nasza 15 żołnierzy. Unterofficyer kommenderuiący lud rozstawił w krzakach i za kamieńmi, i właśnie gdy iuż Szwedzi opuszczali statki swoie strzelać zaczoł. Niespodziany ogień i zabicie 4 ludzi wprawiło Szwedów w zamieszanie i przymusiło oddalić się od brzegu. Z naszey strony 1 strzelec raniony; imie dotąd niewiadome walecznego unterofficyera kazano podać do nadgrody. Strzelali Rossyanie dopóki ogniem swoim statków sięgaiąc mogli Szwedom szkodzić. 5 dywizya flottylli przyszła do Stremmo, gdzie dla wiatru przeciwnego zastanowiła się na kotwicach. 3 dywizya d. 30 czerwca ruszyła z Sweaborgskiego portu. 4 dywizya obeyrzawszy skały Berisund udała się do Hangut, tey kazano niebawiąc zmierzać do Stremmo i łączyć się z dywizyą 3.

D. 4. GM. Orłow Denisow zaiowszy Lapferd odebrał wiadomość d. 1 lipca rano, iż nieprzyiaciel napadł na forpoczty iego, tak na drodze krzyżowey z Tuk i Christianstadu idącey, iakoteż nad zatoką przeciw Chirstianstadu; zatem pełniąc dane sobie rozkazy uczynił następuiące rozrządzenie do attaku. Woysko podzielił na części, 1 uderzyć miała na Szwedów na drodze z Tuk do Pellax prowadzącey i zaiąć krzyżową; 2 ią wspierać miała; 3 iść do zatoki, gdzie nieprzyiaciel zpędził straż naszą, ażeby iego zapędy wstrzymuiąc tył ubezpieczyła 4 zasłaniać oboz i drogę Biorneburską przeglądaiąc brzegi; do tey wszystkie inne części ustępować miały w potrzebie; na czele 2 pierwszych stanoł GM. Denisow, na czele 2 ostatnich G. Knipper. Kauchaiaki zaieli kozacy po małey gonitwie z milicyą, Straż przednia Rossyiska potkała Szwedów pod Tuk, strzelce rozrzuceni około drogi, kozacy z konia zsadzeni po długiey utarczce przymusili nieprzyiacioł cofać się na drogę krzyżową, gdzie zmocnieni liczną kolumną z 2 armatami małemi, zaczeli śmiało okrążać prawe skrzydło nasze, które zasilone przez leib kozaków pieszo idących i strzelców zatrzymało Szwedów i zagnało do Peilax; którzy tu nowy posiłek odebrawszy z Nerpes rozłożyli się za rzeką, maiąc zasieki i 3 batterye z falkonetów założone na wozach wieśniackich.

G. Denisow postanowił koniecznie ich rozgromić; przeto krzyżową drogę kazał zaiąć strzelcom i kozakom, którym należało postępuiąc do Christianstadu zważać obroty Szwedzkie. Esaułę Stepanowa posłał, ażeby z naywiększą nawet trudnością przebierał się lasami w prawo, i przeszedłszy wpław rzekę zaszedł z tyłu; strzelców posunoł na przód przez błoto, ci mieli oskrzydlać, inni front zastąpili. Jak tylko strzelce i kozacy z różnych stron razem biiąc sprawili zamieszanie, inna część kozaków biiąc dzidą prosto przez most po pierwszym wystrzale na batteryą wpadła i zdobyła. Szwedzi wszędzie porażeni zaieli rozmaite budynki; położenie mieysca było dla nich wygodne i mocne; więc kazano ku wsi obrócić działa nowo zdobyte, które iakotoż zapalenie domów z tyłu, przymusiło nieprzyiacioł uciekać nieporządnie po lasach i polach, Waleczni strzelce i kozacy Rossyiscy gnali się do Peilax, gdzie część Szwedów uszła na łodziach. Zaczęta gonitwa przez

strzelców na drodze Christianstadzkiey, i działowe strzelanie słyszane bez przestanku w tyle przeciw 3 części woysk naszych, kazały G. Denisow zwrócić się do Christianstadu; zostawiwszy nieco strzelców i kozaków w Pellax, innym pod kommendą Maiora Essena uderzyć kazał, i pędzić nieprzyiacioł do miasta, nie daiąc chwili spoczynku; co wykonano tak pomyślnie, iż Szwedzi zostawuiąc na placu więcey 50 zabitych uciekli w nieporządku, i siadłszy na statki odpłyneli na morze.

Gdy tym sposobem porażalismy Szwedów na drodze do Pellax, część 3 pod G. Knipper przycisneła ich nad zatoką, gdzie równie musieli siadać na okręta, przez co Lapferd ocalone zostało. Wtey rozprawie zdobylismy 7 armat żelaznych, 2 znamiona milicyi, i mały oboz z chlebem, który poszedł w zdobycz kozakom i strzelcom. Szwedzi tu mieli więcey 700 ludzi pod Maiorem Testei, nie licząc ludu morskiego i tych co Christanstadt zaymowali; milicyi samey liczono 400, strata nieprzyiacioł 200 ludzi, z naszey strony poległych 9, ranionych 16, koni padło 31, zkaleczonych 22, G. Denisow czekać maiąc nowych posiłków, zastanowił się w dawnem stanowisku pod Lapferd, straż przednia w Pellax; w Christianstadzie część strzelców i kozaków, ci sami nad zatoką, w Tuk strzelce, Nieprzyiaciel z przewyższaiącą siłą znaydował się w Kosko, w Nerpes miał straż przednią, okręta iego nieustannie pod Christianstadem krążyły.

GL. Raiewski doniosł, że d. 28 czerwca GM. Jankowicz pod Percho rozgromił nieprzyiaciela, który według powieści ieńców miał więcey 3 t, 8 armat po sprawą G. Cronstedt, Bitwa bardzo krwawa 8 godzin trwała, dopóki Szwedów nie wyparto z mieysca, nakoniec scigał ich drogą ku Oferwitel batalion półku Siewskiego z iazdą i strzelcami, szczególnych wiadomości o klęsce nieprzyiacielskiey i liczbie ieńców nie odebrano; z naszey strony poległ officyer 1, ranionych 15, żołnierzy zabitych i ranionych do 300. Zmocnienie się Szwedów pod Nikarleby, i mocne przedsięwzięcie ich zaiowszy miasto Vasa zwrócić się całemi siłami ku nadbrzeżney stronie, zniewoliły GL. Raiewskiego, ażeby do siebie zciągnoł od G. Jankowicza półk Białozierski z dragonią, którym przed ostateczna rozprawą w Lappo kazał zaiąć Percho i Lindulax, ażeby Rossyiskie siły w blizkiem położeniu były ku wzaiemney pomocy. GL. Barclay de Tolli 3 raportami donosząc o słabości zdrowia swoiego prosił o wyznaczenie zastępcy; z Generałów będących przy armii Finlandzkiey zostawał bezczynny GL. Tuczkow, który d, 30 czerwca przybył do Kuopio i obioł kommendę; d. 1 lipca doniosł, że płyty i promy do przeprawy ieziora Kalawesi gotuią się z pośpiechem; tymczasem nieprzyiaciel według zalecenia G. Buxhewden będzie trwożony na skrzydle prawem od Maninga, żeby według możności rozerwać siłę iego na drodze Uleaborgskiey. GL. Raiewskiemu kazano starać się iak naybardziey o czynienie spólne; gdy zaś korpus iego musi zwracać się na 2 drogi, w tę stronę posłany iest GL. Kamieński. Reszta poźniey.

WIEDEN d. 10 sierpnia. O krokach nieprzyiacielskich między Turkami a Serwianami to tylko wiemy, że podziśdzień rzecz kończyła się na małych utarczkach; pierwsi do niektórych okolic wtargnowszy, i lud zdolny broń nosić zabrawszy cofneli się w swoią stronę. Armia W. Wezyra pod Nissą i Widdinem inna z Bosnii są w nieustannem poruszeniu. Mustafa Bairaktar ciągle teraz bawi przy wodzu naywyższym; przyprowadził z sobą 25 t. żołnierza. Cała armia Ottomańska między d, 13 i 18 lipca uczyniła obrót wsteczny, do czego następuiące pobudki były. W zamkach Dardanelskich i nad Bosforem stoiący żołnierz który w roku przeszłym rewolucyą zrobił, zawsze niekarny i swawolny, łagodnemi środkami anitez surowością nie dawał się nakłonić do posłuszeństwa i porządku; stoiący na czele ludu tego Kawaghi Oglu ieden z celnieyszych zpiskowych przeciw Selimowi 3, utrzymywał Jańczarów statecznie w duchu buntowniczym. Mustafa 4 umyślił nakoniec siły użyć przeciw niespokoynym, którzy gdyby rychley poskromionemi nie zostali, pożar straszliwy domowey woyny zapalić mogli. Więc z rozkazu iego d. 13 lipca niespodzianie wybor iazdy Spahów stawa przed zamkiem Fanaraki na Europeyskim brzegu, gdzie Oglu przemieszkiwał, i wymaga pogróżką że ich do srodka wpuszczono, iako przychodzących w imieniu Sułtana. Wodz tey iazdy rozkazuie natychmiast głowę zdiąć Kawaghi Oglu, i przez Tatara ią odsyła do główney kwatery W. Wezyra w Adrianopolu, Rozgniewani Jańczarowie niekarni, z których składała się załoga zamku Fanaraki, że wodza takiego ztracili, broń porwawszy otaczaią tenże zamek; bronili się uporczywie Spahowie, dobrze wiedząc że będą rychło posiłkowani przez Wezyra W. i Mustafę Bairaktar, którzy od Dywanu wyraźny rozkaz mieli, zawiesić wszystkie przedsięwzięcia, dopóki nie przywrócą zupełney spokoyności w Bulgaryi i Romelii przez wytępienie rokoszanów i zbóyców tak długo kray niszczących.

Zapisywanie ludu w milicyą rezerwami nazwaną iuż iest dokończone w Austryi niższey; stolica Wiedeń, inne miasta znacznieysze prowincyom dawały w tey mierze sliczny przykład gorliwego patryotyzmu. Według rachunków dokładnych w samych tylko dzierżawach Niemieckich Austryackiego domu zapisało się dobrowolnie do posługi i obrony kraiowey ludzi więcey 2 00 t. Narod Węgierski, zkładaiący z Transylwanią, Sclawonią. Croacyą, innemi kraiami przyległemi połowę prawie Monarchii, może wystawić drugie tyle; woyska regularne Franciszka 1 dziś liczą głów 450 t. więc dóm Austryacki, na utrzymanie powagi i bezpieczeństwa swoiego mieć wkrótce będzie blizko million zbroynych. Pierwsze bataliony rezerwy dawniey zwołane odbywszy przepisane ćwiczenia rozeszły się do domów, drugie ćwiczyć się zaczynaią. Z Semlina iest doniesienie, że Naczelnik Serwianów Czerny zgromadziwszy całą potęgę narodu swego, poszedł pod Nissę, w blizkosci tego miasta potkał Wezyra W. zwiodł bitwę, odniosł zupełne zwycięztwo nad Ottomanami, i do Bulgaryi zapędził; wkrótce miał opasać Nissę i porządnie zdobywać.

LONDYN d. 22 lipca. O negocyacyach Angielskich z RPtą Amerykańską zawsze trwa iednakie milczenie. Po zawieszeniu obrad Kongressu izby kupieckie rozmaitych miast narodu zapytały się Prezydenta stanów Jeffersona, ieśliby nie wolno było przynaymniey kupcom wszelkiego handlu pozbawionym, wysyłać okręta swoie do wysp Antilskich, i opatruiąc one dawnym zwyczaiem w zboże, drzewo, mięsiwo, przyimować na zamianę cukier, kawę, indych, inne ich produkta, zwłaszcza że rząd Angielski dozwala rzeczy tym sposobem nawet u nieprzyiacioł nabyte po całym swiecie rozwozić. Lecz Jefferson odpowiedział, że porty RPtey ściśle są zamknięte bez wyłączenia żadnego, nikomu do nich zawiiać aniteż z nich na morże wychodzić nie wolno, dopóki nie będą ułatwione trudności wynikłe z rozkazów i urządzeń Francyi i Brytańnii W. które porty swoie nawzaiem ogłosiły zamkniętemi. Ten wyrok ostatnią podobno czynnością będzie dawnego Ameryki Prezydenta, który w czasie przez prawo zamierzonym kończąc 8 letnie rządy złożył dostoyność naywyższą. Były Sekretarz Stanu Madisson stanoł na czele narodu, Clinton Wice Prezydencyą przyioł. Jefferson i wszyscy iego przyiaciele postanowili całą siłą wspierać partyą demokratyczną Madissona do którey sami zawsze należeli, przeciw znaiomemu Monroe i G. Pinckney, którzy będąc naczelnikami Federalistów czynili wszelkie usiłowania, żeby wygórować mogli nad przeciwną stroną; lecz ta we wszystkich prawie miastach i prowincyach podczas elekcyi znalazła większość głosów.

Kardynał Galeppi były Nuncyusz Apostolskiey stolicy u dworu Lisbońskiego prezentowany Królowi odebrał od niego w podarunku tabakierę kosztowną. Zadnych ieszcze wiadomości rząd nasz nie odebrał z Brezylii, Hiszpańskiey Ameryki, aniteż od innych woysk i flott swoich. Następca tronu X. Gallii zachorował. Pisma tuteysze iako rzecz uwagi godną ogłosiły, że w terazniey szym roku Meux z browaru swego wydał porteru beczek 190 t. Barclay 184 t. Hanbury 118 t. Whitbread 112 t. etc. Do Portsmouth przyprowadzono niedawno Amerykański okręt, na którym znaydował się Margrabia Yruio poseł Hiszpański u Amerykańskich stanów, do dworu Madrickiego odwołany.

Albo Ministrowie nasi rzecz przewidzieli, albo zdarzył szczęśliwy przypadek, że obrady Parlamentowe iuż są zamknięte; inaczey słyszeliby w obu izbach z ust Oppozycyi nayostrzeysze wymówki, że trzymaiąc się dawnego układu politycznego z uporem prawdziwie niepoiętym, iednego po drugim zprzymierzeńca Brytańnii W. umieią wikłać do woyny, uwikłanego odstępuią, nie daiąc żadnych posiłków, któreby niebezpieczeństwo odwrócić zdolne były. Dawno wiedzieli Anglicy, że liczne ich woyska i potężne flotty na północ wysłane były nieczynnemi, że czas naypięknieyszy upłynoł daremnie; lecz nigdy domyslać się nie mogli, chyba przypominaiąc poprzednie Ministrów postępki, żeby te woyska nic zgoła nie przedsięwziowszy, nic nie czyniąc dla słabych i zewsząd zagrożonych Szwedów, tak prędko, nagle i niespodzianie powracać mia'y do portów oyczystych. Stało się; G Moore z całym ludem swoim d. 20 zawinoł do Dover, zkąd natychmiast przeprowadził 150 okrętów przewozowych do Portsmouth, i wyiechał do Londynu, gdzie kilka długich rozmów z X. d' Yorck odprawił. O flotcie woienney nic nie słychać, podobno cała czyliteż część iey znaczniey sza z Admirałami Saumarez, Hood, Keats na morzach północnych została. Zgadnąć łatwo, iaki tryumf dla Oppozycyi, coby ta mówiła w Parlamencie; dziś Angielski narod zdumiały pogląda na przypadki tak dziwne, skrytey nie dociekaiąc przyczyny. Może cokolwiek o tem powiedzą Ministrowie, i swóy postępek usprawiedliwiać zechcą; ale zwołania izb długo czekać trzeba.

Widząc iak zpełzła próżno wyprawa Gothemburgska, na którey Brytańnia W, i zprzymierzeni Szwedzi tak bardzo polegali, Anglicy nie wiele dobrego tuszą o drugich wyprawach, albo iuż wysłanych, albo wychodzących teraz w rozmaite strony. Do tey liczby należy G. Wellesley, który d. 12 lipca Cork opuścił z 20 półkiem dragonii, 5, 9, 36, 38, 40, 45, 60, 71, 91 piechoty, i liczną artylleryą; pod nim kommenderuią G. Hill, Fergusson, Fane, Crawfurd. O celu tey wyprawy nic nie powiemy, zostawuiąc rzecz do czasu, kiedy iey skutek rząd ogłosi; nie trafne być mogą domysły, że woysko płynie do brzegów Hiszpańskich; albo do Ameryki; przeważa iednak opinia w narodzie, iż w nowym swiecie dokazywać chcemy, gdyż zdybycz tam wziętą na własny pożytek obrócić możemy, którey nam wydrzeć nie zdoła nieprzyiaciel przez morza zamknięte. Flottę przewozową G. Wellesley prowadzą okręta woienne Donnegal, Resistance, Crocodil, G. Stuart który dotąd był na czele woysk Angielskich w Sycylii, nagle przyiechał do Londynu; słychać że tu między naszemi żołnierzami zagęściła się choroba oczu, równie iak w Przygórku dobrey nadziei, Lord Collingwood przebiega całą przestrzeń morza srodziemnego, pokazuiąc się z kolei w Dardanellach, przed portami Tureckiemi, Włoskiemi, Francuzkiemi, Afryki; i Hiszpanii; z tąd żadnych wiadomosci niema, do wod. że nic ieszcze nie stało się dla nas pomyslnego. Papiery nasze zpadać zaczeły.

PARYŻ d. 2 sierpnia. U Francuzów i za granicą biegały wielorakie i trwożliwe odgłosy względem stanu dzisieyszego Portugallii i Hiszpanii; dowodzono że Anglicy w obu tych Królestwach znakomite korzyści odnieśli, zabrali wszystkie flotty, zdobyli ważnieysze porty, że kilkakroć tysięcy Hiszpanów zbuntowanych pod bronią staneło, których naczelnicy ziazd walny odprawuią, naradzaiąc się z nieprzyiacielem powszechnym Europy. Rząd nasz nic o tem nie mówi; lecz zdaie się że te powieści są dalekie od prawdy. Nie zaniedbali zaiste Anglicy ogień domowych niezgod zapalać, i do buntu spokoynych Portugalczyków i Hiszpanów namawiać; lecz dotąd żadnem pismem urzędowem dowieść nie można, żeby woyska i flotty Brytańskie iakąkolwiek z ważnieyszych korzyść odniosły, port opanowały, zaiały flottę; cokolwiek by się zdarzyło, rząd nasz i Hiszpański nie omie-

szkałby zapewne donieść o szczęśliwych równie iak mniey pomyślnych zdarzeniach. Na rzece Tagus i w porcie Lisbońskim czynił niejakie usiłowania Admirał Cotton, lecz próżno.

Napoleon Jmperator d. 24 lipca wiechał do Toulouse, i podobno ieszcze bardziey zbliży się do Włoskich granic, ponieważ w Tours spodziewany iest ledwie d. 12 sierpnia. Za Monarchą iedzie W, X. Berg i Cliwii, o którym rozchodzi się pogłoska, że ma zostać Neapolitańskim Królem; to mniemanie gruntuie się na postępku Konsyliarza stanu Francyi Beugnot, który niedawno na imie Napoleona obioł dzierżawę Cliwii, Berg. Munster, i drugich kraiów, co dotąd państwo W. X. zkładały. Monarcha wyieżdżaiąc z Bayonne darował Biskupowi mieyscowemu kosztowną tabakierę z portretem swoim, Mairowi i Szefowi gwardyi honorowey z cyfrą brylantową.

Z wielu prowincyi Francuzkich odbieramy smutne doniesienia o ulewach, wichrach, burzach strasliwych, które wielu rolnikom odięły nadzieię niszcząc zasiewy, winnice, wywracaiąc domy i gospodarskie budowle; pioruny nadzwyczaynie w tym roku częste wielką liczbę ludzi i bydląt pozabiiały, od iednego zgineły 93 owce Hiszpańskie. Rząd wcześnie kazał sobie donosić o wszystkiem, ażeby uboższym i więcey szkoduiącym ulżyć mógł w podatkach, i potrzebny dać ratunek.

Amerykanskie statki nie przestaią zawiiać do Francuzkich portów, niosąc kawę, cukier, bawełnę wziętą z wysp Martiniki i Guadalupy, te naybardziey którym powiodło się w drodze nie być przez Anglików zpotkanemi, drugie zaś co były w tym przypadku bez odpuszczenia idą na konfiskatę. Nowe rozkazy Kongressu przez Prezydenta ścisle wykonane lękać się nam każą, żebysmy wkrótce nie byli zupełnie pozbawionemi Antilskich produktów, gdy Amerykanie stosuiąc się do woli rządu swoiego żeglować przestaną. Sam tylko prędki pokoy z Anglią na morzu może zapobiedz upadkowi handlu, ale do tego nie ma podobieństwa. Na dopełnienie korpusów armii naszey które zostały na północy, 12 t. młodzieńców posyłamy. Nowy poseł Perski Asker Kan uchodzi tu za człowieka nie pospolicie oświeconego, i wielkiego miłośnika nauk i kunsztów; od dnia przyiazdu do Paryża nie przestaie oglądać pilnie, cokolwiek mamy godnego uwagi. Neapolitański narod wysłał deputacyą z pierwszych obywatelów złożoną do Jmperatora Napoleona dziękuiąc iemu za doznaną opiekę, i winszuiąc wyniesienia Króla Józefa na tron Hiszpański. Portugalskie woyska dotąd bawią w departamentach południowych, formuiąc się na wzor Francuzów. W Niemczech i kraiu naszym zrobiono gotowość do przyięcia woysk zprzymierzonych, które wchodząc w służbę Napoleona tamtędy ciągnąć wkrótce maią.

MADRID d. 22 lipca. Zawczora wieczorem Król Józef przybył do naszey stolicy, wśród odgłosu dzwonów, bicia z armat, gminnych okrzyków. Woyska Francuzkie których tu iest naywięcey, i kraiowe stały w paradzie. Grandowie, Generałowie. Ministrowie, wyżsi urzędnicy, obywatele znacznieysi Monarchę zpotykali; wszyscy tegoż dnia i przez 2 następuiące mieli audyencyą X. Prymas Reńskiego związku przez posła swego Beust pierwszy z panuiących nowemu panu wyniesienia na tron Hiszpański powinszował. Co się dzieie w prowincyach Monarchii nie wiadomo, ta nawet utaiona przed nami okoliczność, które z nich bunt podniosły; i poskromione zostały, które nienaruszoną wiarę statecznie dochowały, które nakoniec w rokoszu trwaią; równa niewiadomość o związku ich z Anglikami, stanie portów, flott naszych, osad zamorskich.

MUNCHEN d. 4 sierpnia. Król Maxymilian zatrudnia się pilnie pomnożeniem woyska swoiego; na ten koniec Bawarya dostawić musi natychmiast 8 t, rekrutów. To samo dzieie się w Westfalii; ale ponieważ tam półki na nowo formować trzeba, Król Hieronim dać kazał 12 t. młodzieńców z konskrypcyi. Równym sposobem postępuią wszyscy Panowie do związku Reńskiego należący. Słychać że korpus woysk Francuzkich Marszałka Ney dotąd stoiący w Szląsku Pruskim ztamtąd ma przechodzić do Saxonii.

MEDIOLAN d. 22 lipca. Senator Lucian Buonaparte Rzym opuściwszy przeniosł się na mieszkanie do Florencyi; lecz nie długo tam zabawił, i przez Bononią poiechał do Modeny, zkąd iak słychać uda się do Francyi. G. Gubernator Toskanii Menou kazał wybrać z tego kraiu 1200 młodzieńców na dopełnienie woyska, które całe do Hiszpanii posłano. Wice Król Eugeniusz ogląda teraz porty Anconę i Sinigaglia. Potwierdza się wiadomość o wytknięciu 2 obozów pod Udine i Palmanuova, z których każdy mieć wkrótce powinien 40 do 50 t. żołnierza Francuzkiego i Włoskiego; tamże magazyny wielkie zakładać kazano. Pod Montechiaro zgromadzaią się garnizony z Brescia, Cremony, Verony, twierdz innych na zwyczayne ćwiczenia.

HAMBURG d. 9 sierpnia. W. X. Berg i Cliwii przyioł Neapolitańską koronę; państwa zaś swoie w związku Reńskim oddał pod rozrządzenie Jmperatora Napoleona. Pomieniony X. miał w mieście naszem swóy pocztamt, na tym zawczora herby Francuzkie zawieszono. Z Coppenhagi niema nic nowego; chociaż po oddaleniu się woysk Angielskich z Gothemburga do oyczyzny mineło niebezpieczeństwo, Duńczycy iednak statecznie gotuią się do obrony, widząc czasem ukazuiące się flotty nieprzyiacielskie u brzegu swoiego. Między Frankfortem i Moguncyą 3 są obozy Francuzkie, do których zebrała się rezerwa na skrzydła prawe, lewe, i centrum podzielona, pod kommendą Marszałka Kellermana, który woysko ćwiczy. Król Pruski nie kazał w roku teraznieyszym półków swoich zprowadzać do obozu na zwyczayne ćwiczenia, urlopowani w domach zostali, czynnych żołnierzy liczbę w kompaniach zmnieyszono; żeby zaś nie zapomnieli rzemiosła swego, do powiatów rozesłani są Officyerowie, którzy w pewne dni każą odbywać musztry i doskonalić się w strzelaniu do celu, co Fryderyk 3 chce zaprowadzić do wszystkich korpusów.